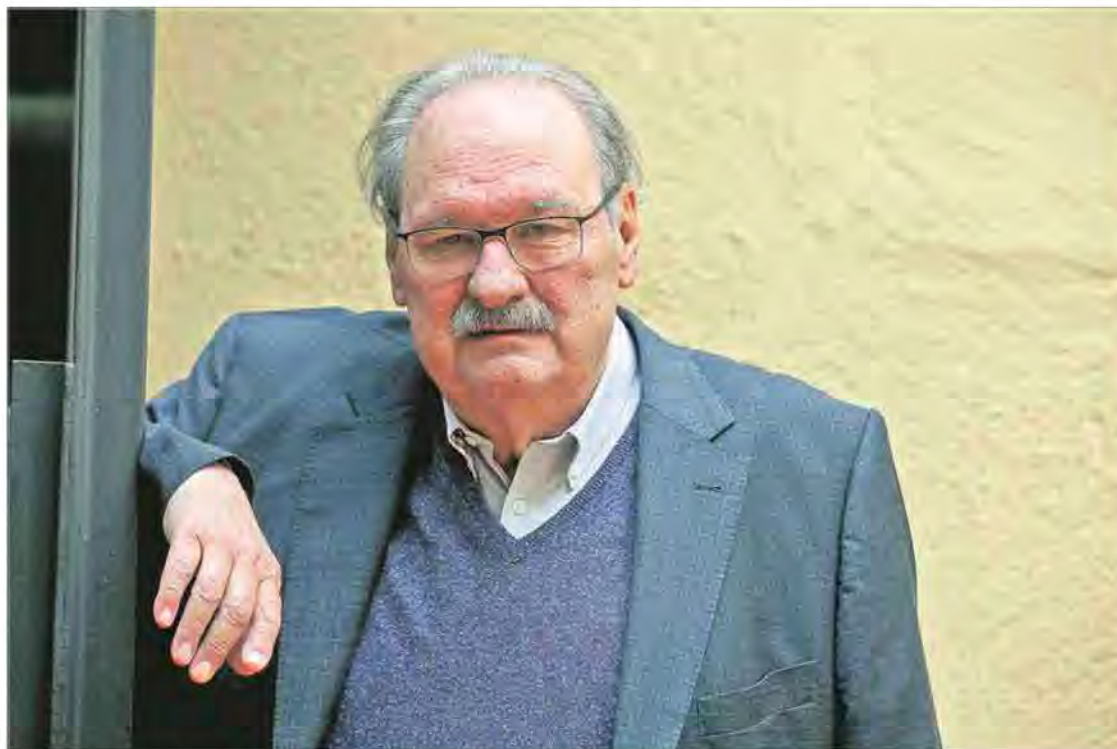

Segura, autor d'"El món d'avui: de la guerra freda als reptes de la interdependència global" (Edicions UB, 2023) ■ JUANMA RAMOS

Antoni Segura Historiador i expresident del Cidob

“L'antieuropeisme de la dreta radical dels EUA ve de lluny”

■ “Ja des de l'època de Bush s'insinua el cansament per, en cada conflicte, haver de treure les castanyes del foc als europeus”

■ “Trump menysprea Europa, però no l'inquieta gaire; la seva obsessió és l'eix indopacífic, és a dir, la Xina”

Anna Balcells

Barcelona

D'aliat privilegiat a enemic a abatre. La dreta radical nord-americana ha posat la Unió Europea (UE) al centre de la diàna, tal com va deixar clar el vicepresident dels EUA, JD Vance, en el seu discurs del febrer en la Conferència de Seguretat de Múnic.

Quin interès té l'administració de Trump a trencar la relació transatlàntica?

Això arrenca de lluny, de l'administració de Bush. Un dels ideòlegs dels neoconservadors, Robert Kagan, ja va publicar un llibre, *Poder i feblesa*, amb una tesi bastant simple però amb molt de ganxo, que ve a dir: a Europa teniu un estat del benestar i viviu molt tranquils; viviu la postmodernitat i no entreu en conflictes bèl·lics ni utilitzeu la for-

ça perquè sempre teniu —ho diré de manera planera— el setè de cavalleria que arriba quan toca, que són els EUA. I el que ve a dir en aquest llibre és: ja n'estem cansats, perquè a nosaltres també ens agradaria viure en aquest somni de pau, de tranquil·litat, de riquesa cultural i de saber estar al món, però no ho podem fer perquè, cada cop que hi ha un conflicte, us hem de treure les castanyes del foc. I això, en part, és així des de la Segona Guerra Mundial.

Quines especificitats té la dreta radical dels EUA respecte a l'europea?

Jo destacaria el to religiós de la ultradreta nord-americana. A Europa, l'extrema dreta ha pujat moltíssim. En aquests moments, una quarta part del Parlament Europeu s'inscriu en la ultradreta o el populisme i l'euroescpticisme. Però la bandera que porten no és fonamental-

ment la religiosa. Fins i tot hi ha temes, com ara l'avortament, que a Europa pràcticament molt poca gent discuteix. En canvi, als EUA, tot això que ells anomenen “el cercle de la Bíblia” o “l'espai de la Bíblia”, que abraça tot el sud-oest i gran part del centre del país, té un pes importantíssim. Un pes que té a veure amb un seguiment de la Bíblia al peu de la lletra, una mena de fonamentalisme a càrrec dels que anomenen “cristians renascuts”, molt forts en aquests estats. Trump no ha fet grans incursions en aquest tema ni l'ha pres com a eix central del seu discurs, però el seu electorat, sí. I després, hi ha encara un altre element distintiu de la dreta radical nord-americana.

Quin és?

L'empoderament polític de la dona, que ha tingut un clar reflex de rebuig en uns homes que veuen discutit el seu paper pre-

minent i se senten cada cop més insegurs, sobretot quan el nivell d'instrucció i d'estudis és baix, com passa als estats rurals del centre del país que van votar majoritàriament per Trump. Això es reflecteix clarament en l'enquesta que es va fer a peu d'urna el dia de les eleccions presidencials.

Per què l'obstinació amb la UE?

L'obsessió de Trump no és Europa, l'eix atlàntic. És l'eix indopacífic, és a dir, la Xina. Aquí, val a dir que una cosa són les formes que utilitza, però en aquest sentit no va errat del tot: el gran competidor dels EUA en aquests moments és la Xina, que és la que pot prendre l'hegemonia a escala mundial. I l'hegemonia econòmica comporta, moltes vegades, la imitació de les formes polítiques del país que s'ha fet hegemònic. Això fins ara ens ha passat amb els EUA, tothom volia ser com ells.

És clar, la diferència és que fins ara els EUA eren el referent per excel·lència dels valors democràtics, amb independència de com actués cadascun dels seus governs i d'haver fet coses que no es podien fer, com ara al Vietnam, el cop d'estat a Xile, Granada, el Panamà..., però, malgrat això, seguien sent el gran referent d'allò que en la guerra freda anomenàvem “el món lliure”. Si la referència ara passa a ser la Xina, com és el cas per a molts països del Sud Global, no deixa de ser una dictadura impenetrable que no admet la dissidència, que dicta més sentències de mort a l'any que cap altre país i que té unes maneres de fer, de comportar-se i de tractar la ciutadania que no són com les que estem habituats a veure.

I en la relació amb Europa, quin és el principal obstacle?

L'únic problema que li planteja és que Trump voldria que invertís més en armament —pensem que les dues terceres parts de l'armament que Europa importa és dels EUA—, i aquí topa amb certa resistència europea, que no hi veu la necessitat. I no la veu perquè els EUA són el principal contribuent de l'OTAN, el paraigua que té el continent per

La religió i el rebuig a l'empoderament polític de la dona distingeixen els ultres nord-americans

protegir-se d'un Putin a qui ha entrat una dèria imperial i que està disposat a conculcar el dret internacional tantes vegades com calgui envaint països. Durant la guerra freda hi havia una mena de normes no escrites, però que es respectaven. Això s'ha acabat i ara entrem en una mena de bogeria col·lectiva, de dir que ara nosaltres ens hem d'armar. Per tant, sí que hi ha un cert menyspreu per Europa, per part de Trump, però ara no és un element que l'inquieta gaire. I el seu entorn s'ha afegit a aquest menyspreu per seguir una mica el que diu el cap d'aquesta nova coalició estranya entre extrema dreta, fatxendria i bogeria contínua. Amb tot, hi ha una cosa que penso que hauríem de considerar.

Quina?

Mirant el pes econòmic de les tres potències —els EUA, la Xina i la UE—, podem dir que la UE pot fer front a qualsevol de les altres dues. L'economia és una arma poderosa que té a les seves mans si la sap fer servir adequadament. ■